

Педагогіка – дорога добра і мудрості

Професія педагога – дивовижна. Виховуючи і навчаючи дітей, справжній учитель відчуває потребу у власному вдосконаленні, потребу нести дітям не тільки нові знання, а й радість та добро.

Пропонована виставка покликана допомогти працівникам освіти, студентам педагогічних навчальних закладів у пошуку інноваційних методів та способів виховання, навчання, поліпшення змісту освітніх процесів, особистісного зростання, зміцнення авторитету педагога.

Велич професії педагога, багатогранність педагогічної науки, її суспільну важливість – розкриває ця виставка.

І. Історія розвитку педагогічної думки та освіти

Пошук оптимальних шляхів організації навчання і виховання підростаючого покоління, спрямованих на формування у нього інтелектуальних і особистісних якостей, що відповідають вимогам часу та потребам суспільства, триває віддавна і не закінчиться ніколи.

Наукові знання збагачуються, проблематика досліджень розширюється, з'являються нові галузі педагогічної науки, але й багатотіковий досвід, теоретичні та практичні надбання людства у царині педагогіки знадобляться в оволодінні педагогічними спеціальностями.

Зайченко І. В. Історія педагогіки. Удвох книгах. Книга 1. Історія зарубіжної педагогіки: навчальний посібник / І. В. Зайченко. – Київ : Видавничий Дім «Слово», 2010. – 624 с.

У посібнику виділені етапи та охарактеризовані розвиток освіти, школи й педагогічної думки зарубіжжя від найдавніших часів до сьогодення.

Видання адресоване студентам, магістрантам, викладачам і аспірантам вищих навчальних закладів, широкому загалові освітян, а також всім, хто цікавиться педагогікою.

Зайченко І. В. Історія педагогіки. Удвох книгах. Книга 2. Школа, освіта і педагогічна думка в Україні: навчальний посібник / І. В. Зайченко. – Київ : Видавничий Дім «Слово», 2010. – 1032 с.

З позицій сьогодення в посібнику розкривається історія освіти, школи та педагогічної думки на території України від IX ст. до наших днів.

Посібник адресований студентам, аспірантам, викладачам і тим, кого цікавить історія та розвиток української освіти, школи, педагогічної думки.

Кузьмінський А. І. Педагогіка: підручник / А. І. Кузьмінський, В. Л. Омеляненко. – Київ : Знання-Прес, 2008. – 447 с.

У підручнику розглядаються загальні засади педагогіки, теорії навчання, виховання та основи школознавства.

Підручник, розрахований насамперед на студентів та викладачів вищих навчальних закладів, буде корисний керівникам закладів освіти і вчителям.

Левківський М. В. Історія педагогіки: підручник / М. В. Левківський. – Київ : Центр навчальної літератури, 2016. – 376 с.

Підручник містить матеріали з історії освіти та виховання, практичні і творчі завдання, тести для самоконтролю. Він адресований студентам та викладачам педагогічних училищ, коледжів, інститутів.

Максимюк С. П. Педагогіка: навчальний посібник / С. П. Максимюк. – Київ : Кондор, 2009. – 670 с.

У посібнику викладено історію педагогіки, основи школознавства, загальні засади педагогіки, теорію і методику виховання; надаються питання і завдання, які допоможуть опрацювати багато тем самостійно.

Посібник рекомендовано для студентів вищих навчальних закладів.

Педагогіка: навчально-методичний посібник / за ред. А. М. Бойко. – Київ : ІЗМН; Полтава: АСМІ, 2002. – 372 с.

Посібник, побудований з урахуванням інноваційних технологій навчання (модульний зміст і розподіл навчального матеріалу), забезпечує цілісне сприймання історико-педагогічних знань.

Призначений для студентів педагогічних закладів освіти

Педагогіка. Інтегрований курс теорії та історії : навчально-методичний посібник / за ред. А. М. Бойко. – Київ : ВІПОЛ; Полтава: АСМІ, 2004. – 504 с.

У посібнику сформульована і реалізується концепція інтеграції на історичному та національному ґрунті логіко-теоретичних та історико-педагогічних знань.

Призначений для студентів та викладачів педагогічних закладів освіти, слухачів курсів післядипломної освіти педагогічних працівників.

Сисоєва С. О. Нариси з історії розвитку педагогічної думки: навчальний посібник / С. О. Сисоєва, І. В. Соколова. – Київ : Центр навчальної літератури, 2003. – 308 с.

У навчальному посібнику розглянуто культурно-історичні витоки розвитку педагогічної думки. Посібник адресовано студентам вищих та середніх педагогічних навчальних закладів.

Якса Н. В. Основи педагогічних знань: навчальний посібник / Н. В. Якса. – Київ : Знання, 2007. – 358 с.

Посібник створено на основі апробованого курсу лекцій. Він відображає як загальноприйняті положення педагогічної науки, так і особисту позицію автора.

Для студентів і викладачів вищих навчальних закладів.

Додаткова інформація на сайтах:

Основні етапи розвитку педагогіки. [Електронний ресурс] // Навчальні матеріали он лайн [сайт]. – Текст. – Б. м., 2017. - Режим доступу:

http://pidruchniki.com/.../pedagogika/osnovni_etapi_rozvitku_pedagogiki (дата звернення 1.03.17). – Назва з екрана.

Педагогіка [Електронний ресурс] // Вікіпедія [сайт]. – Текст. – Б. м., 2017. - Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/> (дата звернення 28.02.17). – Назва з екрана.

Розвиток педагогічної думки - Історія педагогіки: курс лекцій [Електронний ресурс] // Освіта [сайт]. – Текст. – Б. м., 2011. - Режим доступу: www.info-library.com.ua/books-text-532.html (дата звернення 28.02.17). – Назва з екрана.

Становлення і розвиток педагогіки як науки про виховання людини [Електронний ресурс] // Навчальні матеріали он лайн [сайт]. – Текст. – Б. м., 2017. - Режим доступу: http://pidruchniki.com/73644/pedagogika/stanovlennya_rozvitok_pedagogiki_nauki_vihovannya_lyudinivihovannya_lyudini (дата звернення 1.03.17). – Назва з екрана.

II. Видатні педагоги України і світу

Педагогічна думка завжди персоніфікована – у ній віддзеркалюється особистість її носія, його погляди та вірування. Педагогічна персоналія репрезентує доробок того чи іншого педагога як індивідуального творця, але передусім як виразника думки й практики своєї епохи. Вона допомагає представити формалізований загально-педагогічний процес як діалогічний, персоніфікований і конкретизований. Отже, звернення до творчої біографії є і традицією, й інновацією, оскільки збагачує та урізноманітнює уявлення про історико-педагогічний процес, сприяє його новому прочитанню, відкриває нові грані, новий зміст, нові цінності цього процесу.

Видатні українські педагоги: інформаційний довідник / [авт.-упоряд. Л. В. Калуська]. – Тернопіль : Мандрівець, 2008. – 224 с.

У виданні представлено короткі відомості про основні життєві віхи, наукову, педагогічну і творчу діяльність Григорія Сковороди, Григорія Ващенко, Софії Русової, Василя Сухомлинського, Мирослава Стельмаховича. Окремо подано добірку узагальнених думок вчених з різних освітніх проблем.

Для педагогів, батьків, студентів педагогічних навчальних закладів.

Зязюн І. А. Педагогіка добра: ідеали і реалії : науково-методичний посібник / І. А. Зязюн. – Київ : МАУП, 2000. – 312 с.

На прикладі власної педагогічної діяльності автор розкриває процес інтенсивного формування освітньою системою і вчителем творчої людської особистості.

Книга зацікавить учителів, студентів та викладачів вищих навчальних закладів.

Коваленко Є. І. Історія зарубіжної педагогіки. Хрестоматія: навчальний посібник / Є. І. Коваленко, Н. І. Белкіна. – Київ : Центр навчальної літератури, 2006. – 664 с.

Посібник містить уривки з творів та наукових праць Монтеня, Яна Коменського, Джона Локка, Жан-Жака Руссо, Гельвеція, Песталоцці, Януша Корчака та інших видатних педагогів різних епох.

Розрахований на студентів вищих навчальних закладів.

Марочко В. І. Репресовані педагоги України: жертви політичного терору (1929-1941) / В. І. Марочко, Г. Хіллів. – Київ : Науковий світ, 2003. – 302 с.

Книга висвітлює трагічну сторінку історії України – масові репресії проти співробітників Українського науково-дослідного інституту педагогіки, професорів, викладачів, працівників народних відділів освіти, шкільних вчителів. Біографічні нариси написано за матеріалами архівних кримінальних справ, службових анкет педагогів та періодичних видань того часу.

Для науковців, краєзнавців, студентів та викладачів педагогічних навчальних закладів та широкого загалу читачів.

Мосіяшенко В. А. Історія педагогіки України в особах: навчальний посібник / В. А. Мосіяшенко. – Суми : ВТД «Універсальна книга», 2005. – 266 с.

У навчальному посібнику розглядаються діяльність та творча спадщина визначних виразників педагогічної думки від часів Київської Русі-України до кінця ХХ століття.

Розрахований на студентів вищих педагогічних навчальних закладів та всіх, хто цікавиться історією української педагогіки.

Педагогіка: Хрестоматія / [уклад.: А. І. Кузьмінський, В. Л. Омеляненко]. – Київ : Знання-Прес, 2003. – 700 с.

У навчально-методичному посібнику зібрано і систематизовано найважливіші та найяскравіші ідеї відомих українських та світових просвітителів, педагогів, громадських діячів: О. В. Духновича, К. Д. Ушинського, В. О. Сухомлинського, А. С. Макаренка, П. Ф. Каптерєва, Свомі Сиджанкара, Яна Коменського, В. І. Водовозова, Ж.-Ж. Руссо, Є. Славинецького, І. Г. Песталоцці, Симеона Полоцького, Володимира Мономаха, Григорія Сковороди, Платона, Дж. Локка, П. Ф.

Лесгафта, М.Г. Стельмаховича, А. Дістервега.

Для студентів і викладачів вищих навчальних закладів, керівників освітніх установ.

Персоналії в історії національної педагогіки. 22 видатних українських педагоги: підручник / за ред. А. М. Бойко. – Київ : ВД «Професіонал», 2004. – 576 с.

Підручник розкриває зміст курсу педагогіки на підґрунті вітчизняного історико-педагогічного досвіду, представленого в творчій спадщині 22 видатних українських педагогів.

Рекомендований студентам і викладачам вищих навчальних закладів.

Українська педагогіка в персоналіях: У 2 кн. Кн.1: навчальний посібник / за ред. О. В. Сухомлинської. – Київ : Либідь, 2005. – 624 с.

У першій книзі подано творчі біографії та педагогічні думки українських просвітителів, філософів, педагогів, письменників Х-ХІХ століть: Ярослава Мудрого, Петра Могили, Іларіона Київського, Феодосія Печерського, Юрія Дрогобича, Павла Русина, Івана

Федоріва, Івана Вишенського, Мелетія Смотрицького, Лаврентія Зизанія, Кирила Транквіліона, Сильвестра Косова, Лазаря Барановича, Данила Туптала, Феофана Прокоповича, Георгія Кониського, Тараса Шевченка, Михайла Максимовича, Анатолія Свидницького, Пантелеймона Куліша, Павла Чубинського, Михайла Драгоманова, Миколи Аркаса, Івана Франка, Христини Алчевської, а також багатьох невідомих широкому загалу діячів.

Для науковців, викладачів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

Українська педагогіка в персоналіях: У 2 кн. Кн. 2: навчальний посібник / за ред. О. В. Сухомлинської. – Київ : Либідь, 2005. – 552 с.

У другій книзі подано творчі біографії українських педагогів ХХ століття: Михайла Грушевського, В. П. Затонського, Т. Г. Лубенця, Степана Васильченка, Гната Хоткевича, Спиридона Черкасенка, Дмитра Яворницького, Агатангела Кримського, Августина Волошина, Леоніда Булаховського, Івана Крип'якевича, Івана Огієнка, Дмитра Тхоржевського та багатьох інших особистостей, як знаних, так і маловідомих (емігрантів, репресованих, заборонених). Творчі біографії подаються як єдиний історико-педагогічний процес.

Для науковців, викладачів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

Додаткова інформація на сайтах:

Видатні педагоги [Електронний ресурс] // Студентам. Реферати, курсові та дипломні роботи [сайт]. – Текст. – Б. м., 2017. - Режим доступу: <http://studentam.net.ua/content/view/3640/138/> (дата звернення 1.03.17). – Назва з екрана.

Видатні українські педагоги ХІХ – початку ХХ ст. [Електронний ресурс] // Українська педагогіка[сайт]. – Текст. – Б. м., 2017. - Режим доступу: <http://ukped.com/statti/istorija-pedagogiki/3319-vydatni-ukrainski-pedahohy-xix-pochatku-xx-st.html> (дата звернення 1.03.17). – Назва з екрана.

III. Національні та християнські традиції української педагогіки

Багатоманітність і складність завдань формування громадянина України робить проблеми педагогічної теорії, педмайстерності, педагогічної культури та керівництва навчально-виховним процесом вельми актуальними.

Українські науковці, педагоги, письменники, громадські діячі зробили значний внесок у світовий розвиток педагогічної теорії і практики, і тільки зі здобуттям Україною незалежності його було належно оцінено і репрезентовано на державному рівні.

Вишневський О. І. Теоретичні основи сучасної української педагогіки: навчальний посібник / О. І. Вишневський. – Київ : Знання, 2008. – 566 с.

У посібнику висвітлюються сучасні погляди на перспективи розвитку української освіти та становлення системи виховання на засадах християнського світогляду з урахуванням проблем, які супроводжують формування кожної людської особистості.

Посібник буде корисний для всіх, хто має відношення до освіти і виховання.

Гончаренко С. Український педагогічний словник / С. Гончаренко. – Київ : Либідь, 1997. – 376 с.

Науково-довідкове видання містить узагальнену й систематизовану інформацію з теорії і практики навчання й виховання. В ньому розглянуто широке коло основних термінів, концепцій, понять та категорій педагогічної науки.

Для педагогів-практиків, студентів, науковців.

Історія української школи і педагогіки: навчальний посібник / за ред. О. О. Любара. – Київ : Знання, 2003. – 450 с.

У посібнику на системній основі подається аналіз становлення та розвитку автентичної педагогічної думки, українського шкільництва, національної освіти, народних традицій родинного і громадянського виховання дітей та молоді на теренах України від найдавніших часів до сучасності.

Розрахований на студентів і викладачів педагогічних навчальних закладів, але буде корисним і вчителям українознавства та історії.

Медвідь Л. А. Історія національної освіти і педагогічної думки в Україні: навчальний посібник / Л. А. Медвідь. – Київ : Вікар, 2003. – 335 с.

Посібник показує становлення національної освіти в контексті розвитку світової педагогічної думки, аналізує особливості освітньої політики в Україні.

Призначений для студентів педагогічних спеціальностей вищих навчальних закладів, працівників освіти, керівників освітніх установ.

Омелянко В. Л. Теорія і методика виховання: навчальний посібник / В. Л. Омелянко, А. І. Кузьмінський. – Київ : Знання, 2008. – 415 с.

Посібник розкриває сутність і місце педагогіки в сучасному українському суспільстві, окреслює найважливіші теоретичні й методичні проблеми виховної роботи, визначає роль надбань народної та християнської педагогіки у формванні людської особистості.

Розрахований на студентів і тих, хто цікавиться проблемами виховання та освіти.

Педагогіка: навчальний посібник / за ред. З. Н. Курлянд. – Харків: Бурун Книга, 2009. – 304 с.

У посібнику розглядаються найважливіші питання основ педагогіки, дидактики та теорії виховання з позицій націоналізації, демократизації і гуманізації педагогічного процесу. Особлива увага приділяється розвитку української педагогічної думки на основі народних та християнських традицій.

Посібник призначений для студентів, магістрантів, аспірантів.

Підласий І. П. Практична педагогіка або три технології : інтерактивний підручник / І. П. Підласий. – Київ : Видавничий Дім «Слово», 2004. – 616 с.

Видання відповідає на три питання, що найбільше турбують практичних педагогів, як увійти в ринок педагогічних послуг; яку технологію взяти на озброєння, щоб ефективно працювати; як заощадити час і сили для життя поза школою.

Для вчителів, викладачів усіх типів навчально-виховних закладів, студентів-старшокурсників.

Трухін І. О. Основи шкільного виховання: навчальний посібник / І. О. Трухін, О. Т. Шпак. – Київ : Центр навчальної літератури, 2004.– 368с.

У посібнику подаються теоретико-методологічні і психолого-технологічні засади виховання, розкриваються основні вимоги до нього з позицій сучасного українського суспільства, аналізуються інноваційні і традиційні форми виховної роботи та напрямки її вдосконалення.

Для студентів педагогічних спеціальностей і всіх, кому не байдужа доля підростаючого покоління.

Додаткова інформація на сайтах:

Українська педагогіка й національне виховання [Електронний ресурс] // Навчальні матеріали он лайн [сайт]. – Текст. – Б. м., 2017. - Режим доступу:

http://pidruchniki.com/12560607/pedagogika/ukrayinska_pedagogika_natsionalne_vihovannya (дата звернення 1.03.17). – Назва з екрана.

Основи національного виховання [Електронний ресурс] // Навчальні матеріали он лайн [сайт]. – Текст. – Б. м., 2017. - Режим доступу:

http://pidruchniki.com/13160901/pedagogika/osnovi_natsionalnogo_vihovannya (дата звернення 1.03.17). – Назва з екрана.

Українська народна педагогіка [Електронний ресурс] // ALLREFERAT[сайт]. – Текст. – Б. м., 2017. - Режим доступу:

http://allreferat.com.ua/uk/pedagogika_metoduka_vukladanny_referat/3460 (дата звернення 1.03.17). – Назва з екрана.

Християнська педагогіка у вихованні учнівської молоді [Електронний ресурс] // Дрогобицька духовна семінарія[сайт]. – Текст. – Б. м., 2017. - Режим доступу: <http://dds.edu.ua/ua/articles/2/slovo/2010/692-christian-pedagogy-in-educating-students.html> (дата звернення 1.03.17). – Назва з екрана.

IV. Дошкільне виховання - важлива складова педагогічної науки

Виховання нових поколінь в дусі національних традицій та ідеалів починається з дошкільного дитинства – найважливішого етапу становлення особистості. Тому особливого значення у галузі дошкільної освіти набуває удосконалення підготовки кадрів, покликаних забезпечити формування основ особистості дитини.

Усвідомлення вихователем відповідальності своєї місії – найважливіша передумова успішного виховання.

Вільчковський Е. С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: навчальний посібник / Е. С. Вільчковський, О. І. Курок . – Суми : Університетська книга, 2008. – 428 с.

У посібнику розглянуто основи системи, завдання та зміст фізичного виховання дітей дошкільного віку; висвітлено питання планування та обліку; виділено методичні особливості проведення основних форм фізвиховної роботи в дошкільному закладі.

Для студентів дошкільних факультетів вищих педагогічних навчальних закладів та учнів педучилищ і педколеджів.

Загородня Л. П. Педагогічна майстерність вихователя дошкільного закладу: навчальний посібник / Л. П. Загородня, С. А. Тітаренко. – Суми : Університетська книга, 2010. – 319 с.

Видання дає характеристику сутності та складових педагогічної майстерності вихователя і методики його впливу на вихованців, приділяє значну увагу інтерактивним технологіям дошкільного навчання.

Для студентів, що навчаються за спеціальністю «Дошкільна освіта», викладачів факультетів перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників дошкільних закладів.

Лисенко Н. В. Педагогіка українського дошкільця: навчальний посібник / Н. В. Лисенко, Н. Р. Кирста – Київ : Видавничий Дім «Слово», 2010. – 360 с.

Посібник висвітлює найважливіші питання сучасної дошкільньої педагогіки, аналізує й узагальнює традиційні та сучасні підходи до актуальних проблем дитинства в Україні, розкриває зв'язки етнопедагогічних та етнопсихологічних концепцій зі змістом нормативних документів і з основними положеннями державних програм дошкільньої освіти.

Для студентів вищих навчальних закладів, які навчаються за спеціальністю «Дошкільнє виховання».

Пихтіна Н. П. Основи педагогічної техніки: навчальний посібник / Н. П. Пихтіна. – Київ : Центр учбової літератури, 2013. – 316 с.

У посібнику представлені лекції, програми, опорні схеми, практичні завдання для самостійної підготовки фахівців дошкільньої освіти.

Рекомендований студентам і викладачам педагогічних спеціальностей, вихователям ДНЗ.

Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка. Практикум: навчальний посібник / Т. І. Поніманська, І. М. Дичківська. – Київ: Видавничий Дім «Слово», 2004. – 352 с.

У посібник увійшли розробки семінарських, практичних і лабораторних занять з курсу дошкільньої педагогіки.

Призначений студентам і викладачам спеціальності «Дошкільнє виховання».

Поніманська Т. Дошкільна педагогіка: підручник / Тамара Поніманська. – Київ : «Академвидав», 2015. – 448 с.

У підручнику подаються системні погляди на проблематику становлення особистості дитини в сім'ї і дошкільньому закладі та на здобутки дошкільньої педагогіки у фізичному, розумовому, моральному, естетичному й трудовому вихованні дошкільнят.

Адресований студентам вищих педагогічних навчальних закладів.

Щербань П. М. Прикладна педагогіка: навчально-методичний посібник / П. М. Щербань. – Київ: Вища школа, 2002. – 215 с.

Посібник містить структурно-тематичні схеми, анкети, тести, практичні поради та методичні рекомендації майбутнім педагогам.

Для учнів та студентів педагогічних навчальних закладів.

Додаткова інформація на сайтах:

Дошкільне виховання [Електронний ресурс] // Методичний портал [сайт]. – Текст. – Б. м., 2016. - Режим доступу: <http://metodportal.com/taxonomy/term/8> (дата звернення 1.03.17). – Назва з екрана.

Дошкільне виховання, школа, освіта в Україні у драматичні 30-ті. [Електронний ресурс] // Історія педагогіки України [сайт]. – Текст. – Б. м., 2016. - Режим доступу: http://subject.com.ua/psychology/history_pedagog/33.html (дата звернення 1.03.17). – Назва з екрана.

Дошкільне виховання у педагогіці давнього світу [Електронний ресурс] // Електронная библиотека Князева[сайт]. – Текст. – Б. м., 2016. - Режим доступу: <http://www.ebk.net.ua/Book/synopsis/pedagogika/part3/037.htm><http://www.ebk.net.ua/Book/synopsis/pedagogika/part3/037.htm> (дата звернення 1.03.17). – Назва з екрана.